

FİLTRESİZ

Sanat ve Edebiyat Dergisi

Sayı:8/ Temmuz-Ağustos 2023

FİLTRESİZ DERGİ

M
Ü
C
A
D
E
L
E

KÜNYE

GENEL YAYIN YÖNETMENİ

Hasan Hüseyin ÜLKER

YAYIN KURULU

Aylin TAMAKAN NERGİZ

Hasan Hüseyin ÜLKER

EDİTÖR

Aylin TAMAKAN NERGİZ

KAPAK TASARIM

Şirvan ÖNLÜ

MİZANPAJ

Aylin TAMAKAN NERGİZ

İLETİŞİM

filtresizdergi@gmail.com

ESERLERİNİZ İÇİN

filtresizeditor@gmail.com

REKLAM VE İŞBİRLİĞİ İÇİN filtresizdergi@gmail.com

İÇİNDEKİLER

- 5** **Bir Yol ki...**
Hasan Hüseyin Ülker
- 6** **Şakaya Gelmeyen Renk**
A.Mahmut Koçak
- 9** **Hayallerim**
Sophia Jamali Soufi
- 10** **Gitti mi Gelmez**
Ayhan Sarı
- 12** **Bir Şey Yok**
Feyza Menteş
- 14** **Yağmurlu Yokuş, Zeki Ben! -**
Figen Yıldız
Ali Bektaş
- 17** **Turuncu Elbiseli Kız**
Rümeysa Karacadağ
- 18** **Mücadeleye Sarılmak**
Elif Güler
- 19** **İle**
Sarah Helen Whiteman
Çeviren : Eşref Ozan Baygın
- 20** **Sis Bulutları**
Zeynep Akkaptan
- 21** **Ana**
Cem Alan
- 24** **İntihardan Önce**
Emre Yıldırım
- 25** **Evime Giden Yolda**
Aşacağım Manialar
Bilal Koyuncu
- 26** **Masadaki Zar**
Gürkan Gürarı
- 28** **Paçavra**
Cem Varol

Hasan Hüseyin Ülker BİR YOL KI...

5

“ *Ütopyaların düşünüyü kurarken karanlıklara mahkûm edilmeye çalışılan bir sistemin içinde buluyoruz kendimizi...* ”

Uzaktan hoş gelen davulun sesi gibiydi bu şehir. Belki bu ülke, belki bu hayat. Nasıldır diye anlamlandırmaya çalıştıkça adım attığımız toprak batırıyor bizi içine. İhtiyacını duyduğumuz her şeyi barındıran ama damla damla imtina ile veren, tutunacak bir dalı bile zorla uzatan, adanmış değil, alıştırmış, kabul ettirilmiş insanların aynı akıl almaz tutumları arasında yok ediliyor kazanmaya çalıştığımız hayat. Kimse böyle olmaz demiyor. Her gelen bunu öğreniyor. Her öğrenen, gelene bu bozuk düzeni öğretiyor. Ben yaşadım sen de yaşa kafası, “bizim zamanımızda böyle yaşadık” lafları geriye çekmekten başka bir şey yapmıyor. Bir distopyanın içinde gidip geliyoruz sanki. Ütopyaların düşünüyü kurarken karanlıklara mahkûm edilmeye çalışılan bir sistemin içinde buluyoruz kendimizi. Bizi ayakta tutan ise; hiç bitmeyen nesilden nesile,

kuşaktan kuşağa miras kalan yolun sonundaki ışığa kavuşma hayali. Gelecek aydınlık günlere ulaşmanın verdiği umut ve mücadele ruhu ile kalkıyoruz ayağa düştüğümüz yerden. Bırak öyle kalsın diyemeyecek kadar çamura batmış gibiyiz. Öyleyiz ya da değiliz fakat hissedilir bir şey bu. O yüzden hiçbir şey yapamıyorsak bile ses çıkarırız, kalemimizi alır bir satırda olsa yazarız, cesaretimizi gösterir, görenleri rahatsız ederiz. Bedel ödeme kısmını yaşanmamış hayatlar, alınan yaşlarla ödeyeli çok oldu. Herkesin ödediği bir bedel var muhakkak. Ödenmeye de devam edeceği kesin. Geçen yıllara inat insan yine de vazgeçmiyor mücadelesinden. Söyleyecek türküleri, yazacak şiirleri, haykıracak sözleri her zaman oluyor. Dün oldu, bugün de var, yarın da olacak.

Arif Mahmut Koçak

ŞAKAYA GELMEYEN RENK

“Canavar, canavar.” deyip durdukları şeyin ne olduğunu yeni öğrenmişti. Arkasından kovalayan hayvan o olmalıydı. *Hırıltısı ne kadar da yakından geliyor! Nefesi sıcak...* Oysa canavar dedikleri, masal kitaplarındaki gibi toprak renkli göbeği, kırmızı yeleşinin altından taşan kulaklarında halka küpeleri olan çirkin bir devle, ağzından alevler saçan yeşil renkli, timsah dişli, bir ejderhanın karışımı değil miydi? Canavar denince hayalinde böyle bir yaratık canlanmıştı hep. Meğer köpeğin akrabası kurtmuş. *Ne büyük hayal kırıklığı!* Soluk soluğa kalmıştı. Daha hızlı koşmalıydı. Ancak böyle poposunu yakan ıslak nefes kesiliyordu. *Basbayağı kurt peşimdeki! Tüyleri kahverengi, burnu kapkara...* Bembeyaz, sivri dişleri ağzını çevreleyen ince siyah şerit içinde parlıyordu. *Tanrım, ağzı kocaman!* Hızlandıkça nefesi kesiliyor, göğsü yanıyordu. Kurdun hız kesmeyeceğini anlayınca iyice panikledi. Kurt yanında koşuyor salyası şortunun açıkta bıraktığı bacaklarına ıslatıyordu. *Kafası ince uzun değil basık ve yassı! Korkunç hohluyor! Hem de sıcak! İğrenç!* Aniden tökezledi. Korkudan göğsünü yalayan ateş karnına aktı. Her şey bitmişti. *Anne! Parçalayacak beni*

Derken bacaklarındaki sıcak nefes kayboldu. *Oh be!* Tam da evlerinin yanında babasının “koca ayak” dedi ayağı bir taşa çarptı, yerden kesildi. *Allah’ım ne rahatlık! Çok güzel!* Ayakları havalandı, başıyla aynı hizaya geldi. Bedeni yere paraleldi. *Süperman uçuşu! Yaşasın! Süper! Ne güzel, sorunsuz Dünya!* Yemyeşil bir ovada uçuyor, ıslak çimler bahar kokuyordu. *Olamaz? Hâlâ peşimde!* Kurdun kızgın gözleri yerden yalnızca yarım metre yukarıda uçan avının ayaklarına sabitlenmiş, iştahla koşuyordu. *Neden daha yüksekte uçamıyorum?* Derken önüne bir eğim çıktı. Eğime çarpmadığını görünce rahatladı. *Yaşasın!* Uçuyordu hâlâ, hem de yokuş yukarı; yalnızca yarım metre yüksekte. *Kurt geride kaldı! Oh, canıma değsin!* Terinin soğuduğunu, vücudunun serinlemeye başladığını hissetti. Bittiğine inanamıyordu. Hayattaydı; hem de tek parça!

O da ne? Yüksek bir kayalık... Dimdik! Yavaşlıyorum. Kurdun hırlaması arttı. Anneciğim! Bittim!..

“Ayy! İmdat!..” Fakat sesi kısılmıştı korkudan. Tamamen kayboldu. *Sessiz sinema!* Tam o sırada bir boşluk gördü. Kapkara bir mağara. *Oh, nihayet! Buraya sığınabilirim.* Süzülürken, arkasına baktı. Mağaranın girişinden gelen hohlama toz kaldırıyordu. *Oydu! Basık, kahverengi kafada parlayan simsiyah gözler. Koca kafasının altında oynayıp duran patileri girişe tırmanmaya çabalyor. Şimdi arka ayaklarını da görebiliyorum. Hızlanmalıyım! Önünde üç adet küçük oyuk belirdi. Sağdakine süzüldü. Hayır, çok küçük giremem! Kurdun sıcak solumasını hissedebiliyordu. Acele etmezsem bittim! Soldakine süzüldü ama içine girmesi imkânsız, küçük bir karanlıktı. Kenarından kıvrılıp aceleyle ortadaki oyuğu denedi.*

İlerisi görünmüyor. Karanlığa yüzüstü yatar biçimde süzülürken, başını eğdi. Geriye baktı. Bacaklarını çevreleyen ince ışığın kaybolduğunu gördü. Koca ayakları oyuğun girişini tıkamış sızan ışığı da kapatmıştı. *Karanlık!* Artık uçamıyordu. Boğucu, korkutucu bir karanlıktaydı. Tutunmaya çabaladığı her yerden oyuğun girişine doğru kayıyordu. *Islak nefes homurdanıyor!*

Ayaklarımı kopartacak! Ayakları nemli oyuktan içeri girip vücudunu yukarı itemiyor, ellerini destekleyemiyordu. Bedeni çaresiz aşağı kayarken, tam o anda arkadan sızan ışık uluyan, sıçrayan kurdun siyah ağzındaki sivri dişleri parlatıyordu. Ellerini, dizlerini kullanıp kendini eğimden yukarı çekmeye çalışıyordu ama boşunaydı. Babasının karda patinaj çeken arabası gibiydi. Kalp atışları oyuğun tabanına yapışan göğsünü titretiyordu. Ağzı kupkuruydu. Elleri gevşedi. Kurdun açık ağzına doğru hızla çekildiğini fark etti:

“Ah!” Nefes nefese uyandı. Tek elini kalbine koydu, zonkluyordu. Fanilasını sıırıslıkladı.

“Anne,” Sağına soluna bakındı bembeyaz odada, “Anne!” Yandaki bozulmamış, kocaman yatakta kimse yoktu. Annesi böyle anlarda elini alnına koyar saçlarından yukarı, ensesine kaydırıp “Can korkma oğlum geçti” der, “Canavar mı, yine? Kaçarken uçtun mu? Ama sen kuş değilsin, değil mi?” diye sorardı. Gülümser, gül ve odun kokan göğsüne bastırır, sakinleştirirdi.

“Ah Anne baba neredesiniz?” Bembeyaz bir evrende bembeyaz bir yatakta beyaz çarşafın altında oturuyordu. “Neredeyim?” Rüyam karanlıktı. Şimdiyse her taraf beyaz. Gözüm kamaşıyor. Sağında yan tarafını gördüğü beyaz bir gardırop, yanında beyaz banyo kapısı ve oda kapısı. Beyaz kâbus...

“Tatildeyiz. Bu motel? Daha önce de gelmiştik buraya. Tamam da anneler nerede?”

“Tam, tam tam...” Aynı ritimde çalan bir davul sesi. Yataktan fırladı, odadaki tek farklı renk olan bej perdeyi araladı. Karanlığı bastıran, bayramlarda sıktıkları mantar tabancasını andıran, bir ses. “Tır, tır, tır...” Aşağı dalıp sonra yukarı çıkan bir balıkçı teknesi. Soluk sarı ışığıyla, ağzını açmış onu yutmaya hazırlanan kurdu andıran kara dalgalardan kaçmaya çalışıyor. Çok yavaş! Rüzgârın uğultusu geçer geçmez davulun sesi daha da yükseliyor. “Tam, tam tam...” “Anne neredesiniz ya? Neden beni bu odada tek başıma bırakıp gittiniz? Neredesiniz?”

Odanın kör edici beyazlığı Can’ın kafasını karıştırıyordu. Rüyasındaki karanlık mı, yoksa bu beyaz dünya mı? *Gece çok korkunç! Ya gündüz yaşadıklarım?* Öğlen, plastik kovası ve küreğiyle yaptığı harika kaleyi aydınlatan, omuzlarını acıtan güneşi anımsadı; öğleden sonra odaya tek başına dönüşünü... Bir sürü birbirinin aynısı beyaz motel odası. *Bahçeleri aynı! Bizimkisi hangisi? Beşinci mi?* “Çık lan, eşek oğlu eşek! Çırlıçılak kadın, kendisine bağırarak siyah düz saçlı adamın üstünde yaylanıp zıplıyordu. “Bak hâlâ kapıda dikiliyor!” *Göğüsleri kocaman! Zıplamayı kesti. Bana mı gülümsüyor? Fıstık gibi manita! Gördüğüm en güzel şey!* “Kime söylüyorsunuz?” *Ne işi var siyah gözlüklü pis adamın üstünde? Kafanı kırarım ulan! Eşşoğlueşşegin adamı! Kafamı kırabilir. Fıymam*

lazım. İğrenç güneş içimi karartıyor! Yoksa sondan altıncı oda mı? Hangisiydi! Bahçe tarafından odayı bulamayacağını anlamıştı. Resepsiyon! Koca dudaklı, kırmızı rujlu, resepsiyonist! Yön tabelam! Oh, odamızdayım!

“Tam, tam...” Anne, baba neredesiniz? Hayır banyoda olamazlar; Işık sızıyor kapı altından. Koridorda ayakkabı sesleri. Oh, nihayet geldiler! Sesler gittikçe azaldı; uzaktan kapanan kapının sesi duyuldu. Allah’ım ne zaman gelecekler? Arkasını döndü. “Tam, tam...”. Ellerini kulaklarına bastırdı. Yatağına oturdu. Kambur görünüyordu. Kapı kilidi tıkırdadı. Hırsızlar?

“Aa Ceyhun, bak uyanmış Can.” Gülüyordu babası: “Oğlum!” Gülün! Başıma gelenleri bilseniz...

“Sırtın sırlıklam olmuş. Dur fanilanı değiştireyim.” Annesi başını okşadı. “Yine kâbus mu gördün sen?” Evet, hem de bembeyaz. Anlatsam inanmazsınız ki! Kapı çalındı, babası resepsiyona gitti ve geri geldi.

“Ayla baban hastalanmış seni acilen evden istiyorlar.” Annesi elini çekiverdi alnından. Hızla küçük çantaya bir şeyler tıktırdı.

“Ceyhun, ben bir duruma bakayım, kötüleşirse yarın siz de gelirsiniz.” Babası gülümsüyordu.

“Doktor sensin hayatım!”

“Babanın sözünden çıkma Can, tamam mı?”

“Ama anne!” Annesi, sarıldı, hızla odadan çıktı; arkasından da babası. Babası az sonra genç, kıpkırmızı dudaklı bir kadınla geri döndü. Resepsiyonist! Gülümsüyor ama bana değil, babama! Babamın eli? Kadının belinde mi? Çekiverdi elini! Kırmızı kâbus! Babası konuştu:

“Can, ben anneni terminale bırakıp geliyorum. Sevgi,” deyip başını ona çevirirken, resepsiyonist kadın da ilgiyle kafasını yukarı kaldırıp kırmızı dudaklarını ileri uzatıyordu “...Ablan seninle kalacak.” Can, Sessizce beyaz yatağına uzandı, arkasını döndü. Büyüdükçe çok mu renkleniyor kâbuslar? Hangi renk kâbusu ciddiye alırsınız ki?

Sophia Jamali Soufi

HAYALLERİM

hayallerim jiletin kenarına çizildi
cevapsız çıgllıklarda
görüyor musun
yalnızlık duvarlar arasında dans etti
görüyor musun
kimsenin saramayacağı yaralarla bir
köşeye düşmüşüm
burası karanlık
karanlık
karanlık
ve kimse
anlamıyor ölü bakışımı sessizliğin
hecelerinin ardına...

Ayhan Sarı

İKİ KİŞİLİK MELODRAMIN AKTÖRLERİ

sis perdesi çevirmiş yaşanılan şehri
ve sen arkasındasın
bulutlar yağmurlar arasında
sıra sıra kaçan umutlar var
gözlerin ekranımda görülmüyor
sözlerin kitabımdan anlaşılıyor
olduğunu hissettiğimi sandığım yerdesin
Ne bileyim belki de çok uzak bir yerlerdesin
başın ellerinin arasında mı
kim bilir
bir tramvay geçiyordur şimdi zilini çalarak

ağlıyor musun...

duyulmuyor
yıllar tozlu bir mahzenden çıkıyor bak
kırıksıklarımın origami yapar belki çocuklar
silkeledikçe dökülenleri üstümüze
etekler almıyor
üst üste yığılıyor araba mezarlığı gibi

anlıyor musun?...

silinmiyor kirlenen ve kirletilenler
kara baht kara vicdan kara yazgı
yüzyıllar hapsetmiş içimizdeki duyguları

şehirler dolusu çöpler çıkıyor ağızımızdan
kaçıyoruz kirlerimizden

susuyor musun?..
bir kaçamak gittiğimiz
kırlarda ki
topladığımız güller
nergizler gibi
kütaphanemizdeki
eskizler de yazan kader kokmuyor

hissediyor musun?...

bataklığa batmış iki yalnız gibiyiz
hesaplaşmak geçmişle ne kadar da zormuş
başladık mı bir kere
susulmuyor...

kaydedemiyorum görünenleri
izlenemiyor kırgınlığın dramı
söyle
görebiliyor musun?...

görüntü bulanık
saçmalık tek kelimeyle saçmalık
durmasını bilemedik
susmasını bilemedik
anlamayı bilemedik
hissetmedik birbirimizi

hissettiremedik

Feyza Menteş

BİR ŞEY YOK

12

Bir eve girdim, ikinci kat. Dört kolu göz yaşına uzanan bir hatırayı anımsadım. Geceyi yatıştıran seslerle kuşatan çocukları dinledim biraz. Eskiden duvar arasında eko yapan kahkahalar bendim. Eskiden, biraz matrak ve huzurlu geçerdik saatler. Kana kana içerdik uydurulan masalları. Sonraları sakat yetenekleri keşfetmekle geçti zaman. Tükenden yıllarda sonraları hep biraz kafa dağıtmaktı. Nasıl bir ihtiyar olacağımı, acılarını keşfeden gençliğim anlattı bana ilk. Oysa çocukken, gelecek nedir bilmezdim. Çocuklar gençlerden konuşmazlar ama ihtiyarlar hep, geçmiş gençliklerini anlatırlar. Bu yüzden acılar, yerini rutubete tutulan bir duvar gibi hep morarmaya bırakır. Yaralar hep yaşlanır ihtiyar ağızlarda. Kekremesi bir tada bulaşır sözcük, biraz da şaraba. Söylenmiş her söz, geçmiş her sözcük, çekilmiş ıstırapın kabuklaşmış yarasıdır artık. Yan yana getirildiği zaman anlamlı cümleler oluşturan tüm kelimeler ihtiyarların dilinde sadece bir enstrümandır. Eğlenceye vurdurur tufeyli anlamları, artık yeterince dürüst davranmaz hasretini çektiği sevdalara. Geçmişin bir odasında, loş ışıklar eşliğinde yalnızca oynaşmayı öğrenir açtığı beyaz sayfalarla. Oraya resimler çizer kurşunkalemle, çöp adamlar ve onların kadınlarını. “Seni seviyorum” ve dinginleştiren bütün harfler, göz altları gibi kararır, buruşur ve de kapanır. Sonunda da zaman. İşte şimdi olduğu gibi, bir yerde durur. Şimdilerde yirmi ikilik bir neşeye, geçmiş travmaların sadece bir yankısıyım. Delikanlılarımın hepsini öldürdüm. Kurtuluşum olan tüm delikanlıların kolundan çıktım ben, yol ayrımlarını biriktirdim gözlerimde. Yürüdüm. Yolun sonunda bir adres olana kadar sadece yürüdüm. Geç olunca kalkanların uğradığı bir adres. Yaşamayı ufak tefek sıyrıklarla atlatmayı becerebilenlerin gizlendiği tek mekân. İş koktum, is kokan bir adres. Unutkan bir sözlüğe dönüştüm. Ve sonuna geldim, ihtiyarlaştıkça çirkinleşen bütün anların. Zaman eğrildi, etkilerin tepkileriyle evrildi gençliğim. Aklımdaki moruklar tek arkadaşım, konuştular. Ben ağzımı hiç açmadım. Onlar da hiç susmadı. Günlük kiralık pansiyonlardan ve otoparklarda yaktıkları son sigaralardan söz ettiler. Hayatları hep durdukları yerlerde başladı ve hep sustukları yerlerde son buldu. Bir ev bulana ve onu kaybedene kadar, anlatmaya ihtiyaçları vardı. Sonunda muhabbetleri bitti yeterince sarmadığında başlangıçlar. Sonunda öldü bir kahkahayla yıllar. Sığındıkları son mekânı da yağmalayıp uzaklaştılar. Ben biraz daha yumuldum, ilaç üstüne ilacın gittiği saatlere. Sarıldığım bantlara. Galiba, komayı biraz fazla kaçırınları yoğun bakım servisinden ayırdıklarında yeniden doğduğuna inandırıyorlar refakat odalarına atarken. Numara kaçtı, hatırlamadım. Alzheimer başlangıcı, her şeyi yeterince iyi hatırlamanın sonucunda saplanır ya hücrelere. Ben de inanmak için doğuyorum yeniden. Uyuduğum vakitlerde dünya eksenini etrafında fındırdeşen güneş, fuhuş operasyonunu basan polislik göz kapaklarım aralandığında sızdığım kitadan uzaklaşıyor. İşte o zaman ben uyanıyorum. Ve sorgu, sadece tek bir kelimeyle başlıyor. Günaydın!

Sanırım, kötülüğüyle dinginleşen bir suçlu gibi balkona çıkıp sigara yakamıyorum, galiba en çok bu meçhul yanımı özlüyorum Tanrım. Tanrım, yardım! Sadece uzandığım yataktan sunuyorum sana kafatasımın en usturuflu halini. Gördüğüm televizyon programlarını seyrediyorum arada. Bir tek gözlerim hayatta kalmayı becermiş. Bir tek, gecenin derinliğine atıfta bulunup

yiten gençliğimi yontarak girdiğim vaftizle ayakta durmayı halletmişim. Sadece kirpiklerimi kapadığım sürece yaşamayı yeterli kılmışım ödül ve cezalar zincirinde. Elli metre karelik bir alanda düşünmek vakit yaratmışım kendime, sonra o alanda ufalmışım. “Bir şey yok!” Sürekli duyumsadığım bu ses, zihnimin arka odasında yankılanıyor. Bana bir şeyin olmadığını söylüyor tıpkı annem gibi. Bazen ruhunu yanına alıp geceleri rüyalarımda dolandığını hissediyorum. Sadece geçmişi anımsadığım sürece hak veriyorum ona. Burada hiçbir şey yok! İç huzuru yazdılar bana doktorlar. Günde her saat başı yuttum. Vaktim olsaydı, her salise. İç huzurla duruldu en büyük krizlerim. Zihnimde yüzünü parçalayan bir deliye dönüştü ekranımda canlanan oyuncular. Sahneler dalgalandı. Piyes ve kurşun kimin avucundaydı göremedim, başım çatlıyordu anlamlardan. İki farklı enstrümanla vurulmak için yeteri kadar yaş almıştım artık, başım ağrıyordu gürültülü gösterilerden. Atlayamadığım pencereye yaslandım. Piyes ve kurşun, kafatasımdaki delikteydi. En yakın arkadaşlarımın intikam dolu hayatı sev sloganlarıyla yuvarlanışını seyrettim. Kendi sesimi kapadım, bütün sesleri duydum. Arada bin megapiksellik kahaçalara denk düştüm. Hoş bir gecede beni bir an önce öldürmenin planlarını kurguladılar aralarında. Bir mikrofon konuşması için bu gece ölebilirim. Çünkü cinayetler ve gösteriler sadece geceye aittir. Bütün danslar sadece geceleri edilir. Tüm lafların beli geceleri kırılırken keyiflidir. Bu yüzden yatak odaları biraz pis kokar, biraz tebessüm ve ayrılık. Oysa gecedен kalma ölümsüz kelimelerle süren sevişmeler kâinatı sarsacak kadar şiddetlidir. Azrail bu yüzden hiç yakalanmaz. Azrail hep ikiden fazla konuşur. Üçüncüye kıvırtır. Dördüncüde, inanmaya hevesli canları toplar turladığı dairelerden.

Bir canlı bomba haberiyle uyandırıldım bu sabah. Aydınlığı çalan bir kadının gözlerine daldım, kesintisiz izledim onu. Reklam arası koymadım hiç çığirtısına. Yıllık bilgi ve birikimime göre, bir şeyin olmadığını ifade etmeye çalışıyordu seyircilerine. Kendimi en son nereye çıkardığımı hatırlayabilseydim, kelimeleri toplar uzun uzadıya konuşurdum onla. Hiçbir şey yapmadım.

Alo! ilaçlarımı kim çaldı lan!

“ Yağmurlu Yokuş, Zeki Ben!” Figen Yıldız Kitap Yorumu : Ali Bektaş

14

“

Sessizliği ve dut dallarının hışırtısını dinleyerek yatıyorum. Orada sallanan gövdeyi düşünüyorum. Benim gövdem olmalı diyorum. Yaşlarla yıkanan yüzü berraklaşıyor. Erken yiten bir hayatla acıtmak istiyorum herkesi. “Karşı çıkıyorum kurallarınıza, anlam veremediğim imkânsızlıklarınıza! Siz, hepiniz! Yalanlarınızdan bıktım! Sahte dünyanız sizin olsun.” diye haykırıyorum.

”

Basılı ve çevrim içi birçok dergide yayımlanan öykülerinden tanıdığımız Figen Yıldız'ın ilk öykü kitabı “Yağmurlu Yokuş, Zeki Ben!” Romanoku Yayınları etiketiyle yayımlandı. Figen Yıldız'ın on beş öyküden oluşan ilk kitabı Yağmurlu Yokuş, Zeki Ben! yaşamın gölgede kalan yanlarını çevreliyor. Karanlığını kendine rota belirlemiş karakterlerin yaşama tutunma inadı, yeni bir yol arayışı, bazen gülümseten bazen hüznölendiren, çoğu zaman durup düşündüren hikâyeleri hepimiz için iyi birer yol arkadaşı olacak nitelikte. Kendini ararken kaybedenler, adım adım inerken bir düzlüğe karşısında hep aynı yokuşu görenler, senelerce bir kuyunun başını beklerken yaşamın acımasız cümbüşüne kapılıp gidenler Şahmaran'ın, Efrasiyab'ın dizlerine oturup Şehrazat'ın nefesiyle cana geliyor yeniden.

Varoluş sancısının kabuğunu sıyrarak ruhun mahrem yerlerine dokunmak ve içe bakmak isteyenler *Yağmurlu Yokuş*, *Zeki Ben*'i okurken yağın yağmura, yokuş çıkmanın zorluğuna aldırmadan gülümseten acının tadını doyasıya çıkarırlar...

Figen YILDIZ, İstanbul Fatih'te doğdu. Türk Dili ve Edebiyatı bölümünü bitirdi. Varlık, Masa, Dergâh, Edebiyat Atölyesi, Yük Edebiyat gibi dergiler başta olmak üzere birçok basılı ve dijital mecra ile fanzinlerde öyküleri yayımlandı. Tomris Uyar adına düzenlenen öykü yarışmasında "Yiterken" adlı öyküsüyle finalistlerden biri olmaya hak kazandı. "En Uzun Gün" ve "Dalında Öyküler" adlı seçki kitaplarda da yer alan yazar, Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni olarak İstanbul'da yaşamını sürdürmektedir.

Eser Adı : Yağmurlu Yokuş, Zeki Ben!
Yayınevi : Romanoku Yayınları
Yazar : Figen YILDIZ
Editör : Ali Bektaş
Kapak Tasarımı : Gökhan Başpınar
Türü : Öykü
Basım Tarihi : 29 Mayıs 2023
Sayfa Sayısı : 114

*İnsanlar arasında, kanunsuz
mücadeleden daha korkunç bir
şey yoktur.*

Aristoteles

Rümeysa Karacadağ

TURUNCU ELBİSELİ KIZ

Turuncu elbiseli kız gözlerini açtığında nerede olduğunu, oraya nasıl geldiğinin ve ne kadar zamandır uyuduğunun farkında değildi. Karanlık, rutubet kokulu bir mağaranın içinde uyanmış olmanın şaşkınlığı ile ayağa kalktı. Turuncu elbisesi biraz kirlenmiş, yeşil parlak ayakkabılarının teki kaybolmuştu. Elini hemen saçlarına attı ve parlak tacının yerinde olduğuna sevindi. Yavaş ve dikkatli adımlarla mağaradan kafasını uzattığında gördüğü manzaraya çok şaşırdı. Kurumuş otlarla çevrili, gri bulutları olan bir gökyüzü ve dallarında bir tane bile mutlu kuş olmayan ağaçlar vardı etrafta. Tek ayakkabısı ile güçlükle yürüyor ve nerede olduğunu anlamaya çalışıyordu. Birden aklına annesi için pasta almaya gittiği geldi. Annesinin kendisini merak etmesinden endişe duydu. Her ne kadar yeteri kadar büyüse de annesinin onun yanında olması güç veriyordu. Biraz daha yürüdükten sonra dar bir patika yol buldu. O yolu merak dolu gözlerle etrafı inceleyerek yürüdü. Patikanın sonunda tepesinde gri bulutların daha yoğunlaştığı, yer yer şimşeklerin çaktığı bir kulübe gördü. Kulübenin kapısında büyük harflerle

"TEK KURAL. GÜLMEK YASAK" yazıyordu. Turuncu elbiseli kız bu yazıyı görünce güldü. Anlamsız ve saçma bulmuştu. Belki de içerideki kişinin şaka yapıyor olduğunu düşündü. Kulübenin etrafında ne bir canlı çiçek ne bir kuş ne de bir renk vardı. Her yer gri ve siyahtı. Turuncu elbiseli kız bir insan burada nasıl yaşar diye düşündü ve yeniden güldü. Çünkü o karamsar olmak nedir bilmiyordu. Neşesini ve gülüşlerini saklayamaz ve bu yüzden annesi onu hep uyarırdı. Biricik kızım her zaman gülemezsin bazen de ciddi olman gerekir derdi ama turuncu elbiseli kız bunu dinlerken bile gülerdi. O bunları gülümseyerek düşünürken kulübenin kapısı aralandı ve içeriden dağınık gri saçlı, uzun siyah elbiseli, kısa boylu ve hantal bir kadın çıktı. Kadın turuncu elbiseli kıza bakarak "Ne iğrenç bir elbise!" diye çıkıştı. "Sende kimsin ve benim kulübemde o rengârenk kıyafetlerinle ne işin var?" diye sordu. Turuncu elbiseli kız bu yaşlı ve hantal kadını görünce kahkahalarını tutamadı. O kadar çok güldü ki kuru ağaçların aralarından kargalar uçtu. Kadın elleriyle kulaklarını kapatıp "Kes artık şu gülmeyi!" diye bağıriyordu. "Burası mutsuzluk ülkesi ve burada gülmek kesinlikle yasak." dedi. Turuncu elbiseli kız sustu ve kadına baktı. Gerçekten bir insan gülmeden yaşayabilir mi diye düşündü. "Hiç mi mutlu olmuyorsunuz? Sizi mutlu eden ya da gülümsetecek hiçbir şey yok mu gerçekten?" diye sordu. Hantal kadın net ve sert bir ifadeyle "Hayır!" dedi. "Burası gülmenin yasak olduğu bir ülke ve benden başka kimse kalmadı burada. Herkes gitti ve sen de gideceksin." dedi. Turuncu elbiseli kız çok şaşırdı. Bu koskoca diyarda o hantal kadından başka kimsenin olmayışı aslında kıza üzdü. Ona sıcacık yemekler pişirecek bir annesi bile yoktu. Ya da birlikte sohbet edecek arkadaşları. Hantal kadını kendisi ile gelmesi için ikna etmeyi düşündü. "Bu siyah ve yalnız dünyadan kurtulmak senin elinde." dedi. "Gel benimle. Benim dünyamda neşe var renkler var aile ve arkadaşlık var. Bence sen de mutlu olabilirsin." diye ikna etmeye çalıştı. Hantal kadın bunu tepki ile karşıladı. Kendi mutsuzluğundan memnun gibi görünüyordu. Turuncu elbiseli kız ne kadar uğraşsa da hantal kadını ikna edemedi. Sonunda sinirlenen hantal kadın kulübesinden içeri girip "Defol buradan! Üzerindeki renkler gözlerimi ağrıtmaya yetti. Sesine ve neşene tahammül edemiyorum." diyerek ahşap kapısını sertçe kapattı. Turuncu elbiseli kız hayretle arkasını döndü ve hantal kadını kendi siyahıyla yalnız bırakıp kendi yoluna devam etti. Ama aklının bir köşesinde o hantal kadının yalnızlığını ve mutsuzluğunu hep kalacaktı.

Elif Güler

MÜCADELEYE SARILMAK

Bitmeyen bir devinimdir mücadele. Çok hızlı gittiğinde yollarının kesildiği, yorulduğunda eslerin verildiği, durma noktasına geldiğinde de etrafındakilerin etkileşimiyle tekrar can bulan bir eylemdir. Can bedenden çıkmadıkça bu savaşım da hiç bitmez aslında. Zira yaşamak, bir başka deyişle hayatta kalmak insanın en büyük mücadelesidir zaten. Başı da sonu da belirsiz olan bu hayat yolunda attığımız her adım mücadeleye hizmet eder. Zaman akıyor ve durmaksızın işleyen bu çarkla birlikte ömrümüzü de iyi veya kötü yönde şekillendiriyoruz. Doğumdan ölüme kadar yoldayız. Kimileri hayat meşgalesi der, kimileri yaşam kavgası der buna. Her halükârda da varlığımızı devam ettirmek adına bilinçli de bilinçsiz de olsa türlü mücadeleler veriyoruz. Mücadele çok geniş bir kavram. Maddi manevî, soyut somut birçok şeyi içinde barındırıyor. İyi bir eğitim görmek, geçerli bir meslek sahibi olmak, iyi para kazanmak, geçimimizi en rahat şekilde temin etmek için verdiğimiz emekler mücadelenin maddi boyutunu kapsarken; dürüst, ahlaklı bir insan olmak, güçlü bir sosyal hayatın parçası olmak, başarılı olmak için çaba sarf etmek de manevi boyutunu içeriyor.

Kimi insan mücadeleyi zorlu, yıpratıcı bir yol olarak görürken kimi de o yol her ne kadar engebeyle, meşakkatle dolu olsa da tutkuyla, cesaretle ilerleyebiliyor üzerinde. Bu biraz da kişinin idealleri, hayalleri, hedefleri, varmak istediği nokta ile de doğru orantılı olabiliyor.

Durup düşündüğümüzde bu koskoca kâinatta hayvan, bitki, ağaç olarak değil de insan olarak dünyaya gelmiş olmamız bile uğruna mücadele ettiğimiz şeyleri ne kadar da değerli kılıyor aslında. Çünkü istediklerimizi gerçekleştirecek, olmaları oldurabilecek akla, kabiliyete, güce sahibiz insanoğlu olarak. Kendimizi gerçekleştirmek, daha iyiye ve güzele ulaşmak için gerekli olan her şey doğamızda mevcut esasen. Farkındalıkla kendi özümüze baktığımızda ve sınırlarımızı aşabileceğimize inandığımızda mücadele farklı bir boyut kazanıyor gözümüzde.

Dünya dönüp durdukça insanın mücadelesi ilelebet devam edecek. Kimimiz içten gelen dürtülerle giriyoruz bu yola, kimimiz dıştan gelen baskılarla tırmanıyoruz mücadele basamaklarını. Zoraki veya içimizden gelen güdülerle. Her ne şekilde olursa olsun mücadele bizi her daim avucunda tutan bir kavram. İnsan olmanın özü, kaçınılmaz bir kuralı. Alıp verdiğimiz nefesle dahi ölüme karşı mücadele ediyoruz bir nevi. O halde yaşamımızı idame ettirebilmek, varlığımızın devamını getirebilmek için ona muhtaçsak onu kendi hayrımıza kullanmanın, bir yükün altında eziliyor gibi hissederek değil de değerli bir madeni elimizden düşürmemeye çalışıyor gibi ona sarılmanın yollarını bulmalıyız. Biz mücadele ettiğimiz ölçüde hayat bize ikramlarını sunar. Köşemize çekilip bir mucize olmasını bekleyemeyiz. İnsan olmanın fitratına aykırı bir durumdur bu. Bu dünyaya gönderildiysek bir sebebi olmalı ve biz mücadelemizin elinden sınıksız tutarak arşınladığımız yollarda bu sebepleri de keşfedeceğimiz, güzel sonuçlar da elde edeceğimiz mutlaka.

Ve kıymetli bir sözü kulağımıza küpe edelim: Jackson Brown: “Değerli olan hiçbir şey hayatta mücadelesiz kazanılamaz.”

Sarah Helen Whitman İLE

Boş yere uğraştım büyülerinle:

Aşkından sığınacak yeri ve cenneti yoktu yakamın,

Ölümcül varlığından öylece;- uzaktan

ışık ve ihtişamla dolu bir yıldız gibi titriyordu.

Bir gölgenin ışığına karanlık örtmesini gerektiğini anlayabilir miyim?

- Senin parlak varlığının mutlu büyüsünü yaptığı yerde
inanabilir miyim acının barınabileceğine?

Sen benim mağrur paladyumumdun;

- sen yakındayken oç alan

Kaderlerden korkabilir miydim? -Kaderimdin;

- senin şarkın, senin şöhretin,

Adının etrafında kümelenen vahşi büyüler,

Ruhumun mirası, onun asil çeyizi;

onun ihtişamı ve krallığı ve gücü!

Çeviren: Eşref Ozan Baygın

Zeynep Akkaptan SİS BULUTLARI

Çok sigara içiyorum,
İçim yanıyor, içim sönüyor.
Güneş doğuyor, güneş batıyor.
Zaman gitgide beni yokluyor.
Sis bulutları ne kadar da yakın,
Elim üzerinde,
Benim gözlerim nerede?
Unuttum mu ben şimdi?
O parlatan yıldızları,
O meraklı gözler gibi beni izleyen suratları.
Aklın yollarında harabeler.
Getirir mi bana dikiş tutmaz yalnızlığı?
Sağımda bir ok, solumda bir ay
Vursalar beni hatırlar mıyım ölümü?
Ölüm bir yıldız, karanlık suretim olsun.

Mekanik canavarın ezip geçen paletleri yok etmeye programlanmış, duygusuz dev bir robot gibi fidanların, böceklerin, kaplumbağaların olduğu koyu yeşilliğin içine daldı. Su kanalı projesinin bir kısmı ormanın tam içinden; ancak bir makinayla bozulabilecek sıklıktaki bakir yabanın göbeğinden geçiyordu. Motorun çıkarttığı korkunç gürültü doğayı rahatsız ediyor, canlıları güvenli bir alana kaçmaya mecbur kılıyordu. Metal canavar ağır ağır, önündeki yaşamı ezerek ilerledikçe etrafa böcekler, kertenkeleler, kuşlar, fareler kaçışıyor, bir kısmı da ezilip ölüyordu. Fakat o fırsatı olmasına ve tüm kıvraklığına rağmen kaçamazdı; yavruları yumurtadan henüz çıkmış genç anne yılan, çalılardan içinden tısladı. Can havliyle açılan kocaman gözler üzerlerine gelen, evini bozan gelen iş makinasına kilitlenmişti.

Ekskavatör operatörü bıyıkları henüz terlemiş, esmer bir çocuktur. Göz çevresi ve alnında yaşının çok üzerinde çizgiler vardı. Ağzındaki sigara iğreti duruyordu. Bir yandan güneş, bir yandan motorun ısısından şoför koltuğunda sucuk gibi olmuştu. Bütün bu yaban yeşilliği yüzlerce metre boyunca kazıyacak, belirlenen ölçüde, kanalın genişliğinde derinlikle ormanı bıçak gibi ortadan ikiye bölecekti. Ferdi Tayfur'un sesini iyice açtı. Kepçeyi çalılardan içine sokup, toprak yüzeyde kalınca bir tabakayı spatulayla kazır gibi sıyırıp attı. Aynı hareketi bir daha tekrarlayacağı sırada aniden duraksadı. Kepçenin ucundaki bir buçuk metreyi bulan pullu, parlak, yağlı, sudan çıkmış bir balık gibi çılgınca hareket eden şeye baktı. Bir yılan kepçenin dişlisini ısırmış, öylece boşlukta sallanıyordu.

"Vay anasına, kepçeyi ısırmış," diye kendi kendine söylendi. Bir süre ne yapacağını bilemez vaziyette yılanın dansını izledi. Vakit kaybetmemesi gerekiyordu, zira verilen iş yükünün zamanında bitmesi için öğle molalarından bile onar dakika keser olmuştu. Fakat devam etmek yılanı öldürmek anlamına gelirdi. Başka bir canlının yaşamına saygı duyduğundan değil ama günaha girerim, korkusuyla tereddüde düşmüştü. Sigarasından derin bir nefes çekip camdan fırlattı. Kepçenin ucunda sallanan bu uzun, yağlı, parlak etten nasıl kurtulacağını düşündü.

Kepçeyi hızla aşağı yukarı, ileri geri salladı. Sonunda yılanı yere düşürmeyi başarmıştı. Fakat yılan düştüğünde de kaçmamış, makinanın önüne dimdik kalkıp, filmlerdeki gibi canavara direnç göstermeye karar vermişti. Burası onun bölgesiydi. Bozulan onun eviydi. Ve paletlerin çok yakınında, solucan boyutunda üç küçük yavrusu vardı. "Hay babanın ölmüşüne," diye sövdü genç operatör. Bir sigara daha yaktı. Kepçeyi yılanı doğru indirdikçe yılan olduğu yerde daha da dikiliyor, kaçmak şöyle dursun; karşısındaki devasa

metal eli ısırarak kaçırmaya uğraşıyordu. Belki gider umuduyla birkaç metre daha üzerine sürdü ekskavatörü fakat yılan iyice kızıp ileri atıldı. Yavrularını ezmemesi için olanca gücüyle paletleri hem ısıyor, hem de kuyruğuyla tokatlar gibi metali dövüyordu. Genç operatör oturduğu koltuktan ayağa kalkıp aşağı baktı fakat bulunduğu açığı yılanı görmesini engelliyordu. “Girdi paletin altına yav,” dedi kendi kendine. “Hay seni yılan kere...” Motoru durdurdu. Eline aldığı bir şişe suyla aşağı, paletin üzerine indi. Yılanın üzerine su döküp kaçmasını sağlayacak, sonra da hemen işinin başına dönecekti.

Demir, sıcak paletin üzerinde, çıplak, kirli ayaklarıyla aşağı bakına bakına bakına gezindi çocuk. Yılanı göremiyordu. Belki de kaçıp gitmiştir, diye düşündü. Fakat tıpkı belgesel gibi, av yılanı göremese de, yılan onu sinsice izliyordu. Yılanın kuyruğu verdiği savaşta paletin altında ezilip kopmuştu. Gözlerinden ateş fışkırıyordu. En doğru zamanı kollayıp, dişlilerin arasından ok gibi fırladı. Metali ısırmaktan yorulmuş çenesi, yumuşacık aşil tendonunu kolayca, sapasağlam kavrayıp saniyeler içinde boşalttı zehrini. Detone, kontrolsüz bir bağırış koptu. Kuru ağaçtaki karga sürüsü ürkek bir gürültüyle kaçıştı. Avını yaraladığının bilincinde olan yılan tekrar paletin altına, dişlinin arasına girip saklandı. Sonunda ısırığının bir işe yaramasından memnundu.

Çocuğun esmer surati acıyla buruşmuştu. Gözleri büyümüş, ağzı bükülmüştü. Paletten toprağa atladı. Çalılığın içinden, topallayarak toprak yola çıktı. Esmer yüzü beyazlaşmış, alnı boncuk boncuk terlemişti. Aşil tendonuna uğursuz bir ağırlık saplanmış, sancılı yavaş zonklamalar halinde yukarı doğru çıkıyordu. Cebinden çıkardığı çakısıyla iki küçük diş izinin olduğu yeri kesip kanattı. Üzerine su döküp ovaladı. Canı yanınca ağızından yine istemsiz, küçük bir çığlık fırladı. Titrek elleriyle telefonunu çıkarıp kulağına götürdü.

“Alo, Hazer usta, yetiş usta yılan soktu beni ayağım kopuyor ağrıdan!”

“Lan nerede buldun yılanı?”

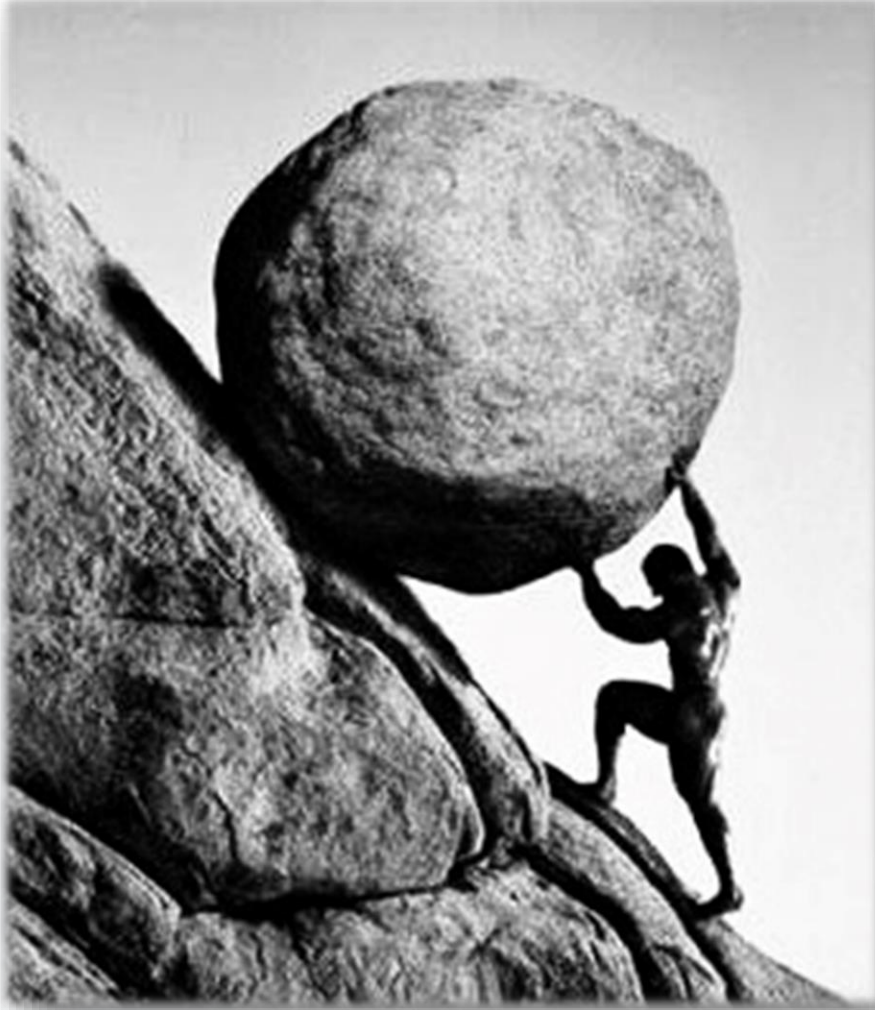
“Abi sorma, başım dönüyor. Yusuf’un servis aracıyla gelin alın beni. Sarpdere’nin oradayım, kanalın başında. Yola çıktım. Gelin alın beni usta,” dedi.

“Tamam hemen geliyoruz,” dedi Hazer usta.

Başı dönüyordu, toprak yola çöker gibi oturdu. Cırcır böceklerinin kesintisiz seremonisi dışında çıt ses yoktu.

Az önceki huzur bozan makina gürültüsü ve çığlık yerini ölümcül bir sessizliğe bırakmıştı. Hazer ustanın gelişi en iyi ihtimal on beş dakikaydı. Ağlamaklı bakışlarla etrafta bir insan, çoban arandı. Güneş tepesinde sarı, öfkeli bir top gibi parlıyordu. Ara ara esen rüzgârın kaldırdığı tozlar terli yüzüne yapıştı. Başı dönüyordu. Kulağında çarpan kalp atışları gitgide hızlanıyor, derin, telaşlı soluklar alıp veriyordu. Toprak yolda karşıdan karşıya geçen büyük bir kaplumbağa durup bir süre yerde oturan genç adama baktı. Sonra ağır ağır yoluna devam etti.

Dilini hızla dışarı çıkartıp tehlikeyi yokladı yılan. Etraf sessiz görünüyordu. Sürünüp çıktı paletin altından. Yuvasının üzerindeki bu canavara karşı amansız bir mücadele verdiği için gururluydu. Fakat süründükçe arkasında kalın, kızıl bir iz bırakıyordu. Yarası ölümcül olabilirdi, bunun farkındaydı. İki küçük yavru annesinin yanına geldi. Anne yılan, birden mücadelesindeki kaybın sadece kuyruğundan bir parça olmadığını fark etti: Üçüncü yavrusu paletin altında ezilip parçalanmış, demir dişlilerin arasından öylece sarkıyordu. Kaybedecek, yas tutacak vakit yoktu; canavar sessiz de olsa hala bölgesindeydi. Burayı terk etmekten başka çare yoktu. Toprakta bıraktığı koyu kızıl izle, iki yavrusuyla beraber oradan uzaklaştı. Ölmeden önce onları güvenli bir bölgeye götürmeye kararlıydı.

Emre Yıldırım

İNTİHARDAN ÖNCE

Ölümü koklayacaksın

Yaşamı hissetmeden

Kalbin sesini kesmeden

Nefesinle sonlanacaksın

Dört kolluyla giderken

Tabuta girip

Ruhunu izleyip çıkarken

Ateşten boynuna salıncak bir ip

Yalvaracaksın

Keşke sürdürseydim zulmü

Ama kahve koysaydım diyeceksin*

Geri alamayacağın için ölümü

**Albert Camus'ün sözüne atıf*

Bilal Koyuncu

EVİME GİDEN YOLDA AŞACAĞIM MANİALAR

yayan aşacaksın bu sokağı
anbean yaklaşacak sana uğultularım
kaldırım taşlarından sızmakta olan
sözcüklerimle beraber gölgen olacak
dokunmak isteyeceksin onlara
dokunamayacaksın

bir ağrı baş gösterecek sen bu yokuşu çıkarken
yerini saptayamayacak kadar telaşlı olacaksın
oturup da düşünebileceğin bir iskemle dahi olmayacak
yalnızlığımı bu semtin sokaklarıyla paylaşan
bir sokak köpeği belirecek yanı başında
bir nebze dindirecek acını

yol düzlüğe kavuşurken duracaksın
cevap bulacaksın o hep kaçındığın
içinde seni yiyip bitiren
kalbinle beyninin savaştığı o yol ayrımına
gelmek ya da gitmek

bir kapı duvar şimdi manzaran
bir dizi yaş yanaklarına çatılardan damlayan
bir sen işitiyorsun zili
umutlanmak bile istemiyorsun kapının tokmağına
gelmek, seçeneğin bile değildi
geriye gitmek kalıyor işte
beklemek kimseyi hak etmiyor.

Gürkan Gürarı

MASADAKİ ZAR

Adaletin tahtında bekleyen bir ozan
Hakikati, kızılığa çalan zamansız an
Deryada gezinen, şaraba kul olan Âdem
Aşkı ebedî bir kadına bahşeden, dem içinde dem
Cübbesiyle yasalara boyun eğmeyen
Vicdanını ebedî bir hikmet bellemiş
Nerede bir mazlum nerede bir garip var
Tutmuş onların ellerinden
Çıkarmış karanlıktan aydınlığa
Umut vermiş, hayata dokunan parmaklarından
Görmeyen gözler, damlayan bakır kaplı hüznler
Hangi vakit, hangi selam
Bu adaleti susturan
Yetiş! Ey cübbesiyle adalet saçan
Koş bu vicdanı örselenmiş vatana
Bastığın her âlem
Yemyeşil açar gökyüzünde
Dudaklarından akan harflerle
İlerle, aydınlık olan günlere

Geliyorlar, zaptiyeler peşinde

Saklan...

Eylemler çoğalıyor yazgında

Bitmeyecek bir uykusuzluk

Süregelen bir savaş

“Hadi birader oyna ya, ne beklettin bizi”

Neyse, oynayalım yine biz masadaki zarlarla

Şikâyet üzerine ahşap merdivenlerden çıkarak eve giren 2 polis memuru gördükleri görüntü karşısında donakaldılar. Urgan ip ile idam edilmiş bir palto, devrilmiş iskemle ve rutubetli duvarda çürümeye başlayan bir adam. Bu esrarlı duruma bir açıklama getirmek için harekete başlayan çaylak memur, paltoya doğru ilerlemeye başladı. İlk etapta alımlı görünen palto her adımla birlikte ihtişamını kaybediyordu. Sigara yanığının oluşturduğu delik, yamalanan cepleri, beceriksizce dikilmiş düğmeleri ile bir paçavrayı andırıyordu. İstemsizce elini paltoda oluşan sigara deliğine götürdüğünde yamalanan cepten gelen hışırtı ile irkildi. Elini cebe uzattığında karalanmış kağıtlar ile karşılaştı, heyecanlanmıştı. Olayın çözülmesi için büyük bir ipucu bulduğu kanaatindeydi. Kendini kanıtlamak için can attığı ihtiyar polis memurunun karşısına geçti ve yüksek sesle yazılanları okumaya başladı.

Karanlık... Bugün 194. Gün, 194 gündür beni dolabında tutuyor uzak duruyor benden. Az kaldığını biliyorum, sonunda kavuşacağım... Martin'in bedenine sımsıkı tutunacak onu ısıtacağım. Biraz daha sabretmem gerek, geçen sene tam bugün çıkarmıştı beni. O gün... Güneşin yerini rüzgarlara bıraktığı gündü o gün. Dolabı açıp askıdan çıkarmıştı beni, bu ani gelişen durumun şaşkınlığını üstümden atamadan omuzlarında bulmuştum kendimi. Hışımla inmişti merdivenleri, acelesi vardı; sigara yakıyor, koşturuyordu. Yalnızca bir anlığını duraksayıp evinin dibine sinmiş ihtiyar dilenciye "Hey benim için dua et" diyerek cebinden çıkardığı çeyreklikleri bıraktı. Afallayan ihtiyar şarap şişesini havaya kaldırarak başını öne eğdi. Martin koşturmaya devam ediyordu, çamurlu yollara değen ayaklarından sıçrayan parçalar üzerime geldikçe irkiliyordum. Sigaranın bitişi ile katedralin önüne gelişi aynı zamanı bulmuştu. Bir yanım onu ısıtmakla meşgulken bir yandan da yıllar geçse de değişmeyen Oden sokağının kasvetli çehresini izliyordum. Katedralin duvarına sığınmış içeriden çıkanları izlemekle meşguldü, bir süre bekledikten sonra kalp atışının hızlandığını hissettiğimde akranlarından ayrılan rahibe yanımıza gelmişti bile. Soğuk kış aylarının tamamında ilk defa denk geldiğim rahibeyle gizli gizli buluşmalarına eşlik etmiştim. Noel zamanı geldiğinde söküklerimi yamalar ile kapatmıştı, canımı yakarak bir şeye hazırlar gibiydi beni. Birkaç hafta sonra rahibenin evi olduğunu anladığım bir yere gittik. Martin'in sırtından alınıp, kapıyı açan yaşlı kadının kollarına bırakılmıştım. Martin saygıyla eğilerek içeri girdi. Gerginleşen buruş buruş sinir kaslarına hakim olmayı umursamayan kadın önce kokladı sonra havada silkeleyerek diğer paltoların yanına astı beni. Yamalarım dokunarak surat ekşittikten sonra aynı memnuniyetsizlik ile odaya girdi. Yemeğin nasıl geçtiğini anlayamayacak kadar uzaktaydım. Tek bildiğim 194 günü başlatan günün o gün olmasıydı. Martin yemek sonrası eve sinirli olduğunu belli eden

homurtular ile geldi. Dolaba bıraktığında beni sabah olmasını bekleyerek yeni güne hazırlanmaktaydım. Fakat, bir türlü sabah olmadı; onlarca gün ve ay geçmesine rağmen sabah olmadı. Aylar boyunca Martin'i, rahibeyi ve yaşlı kadının gülümsemeyi unutmuş çehresini düşünüyordum. Martin'in o yemekten neden sinirli bir şekilde eve geldiğini ve neden bir türlü sabah olmadığını...

202.Gün... Sonunda sabah olmuştu. Martin'i ilk defa böyle görüyordum. Aylar çehresine onlarca yıl eklemiş, hayranlıkla izlediğim kehribar gözleri derin karanlığa gömülmüştü. Rutubetli duvara sırtını vererek yavaş hareketlerle sırtına giydi beni... Söküklerimden alamıyordu gözlerini, her birine dokunuyor... Nasırlaşmış parmaklarını eskimiş yamalarımın üzerinde gezdiriyordu. Yumruklarını sıkıp cebime yerleştirdi. Her bir adımda duraksıyor ahşap merdivenlerden ağır ağır iniyordu. Geçen seneye karşın bir yere yetişme derdi yoktu. Yalnızca bir yere değil hiçbir yere yetişemeyecek kadar yavaş hatta duraksayarak yürüyordu. Birkaç adım sonra Oden sokağına girmek üzere olduğumuzu anladım. Havanın soğukluğuna aldırış etmeden sırtından çıkarıp eline aldı beni. Katedralin köşesine geldiğimizde alıştığım heyecan ve sabırsızlık yerini kamburlaşan ufacık bir bedene bırakmıştı. O eğildikçe bedenim çamurla bütünleşiyordu. Yanımızdan geçmekte olan rahibeyi tanımışım fakat o Martin'i görmesine rağmen yüzüne dahi bakmamıştı. İnsanların tuhaf bakışlarını fark ettikten sonra, çamurlu bedenime aldırılmadan üzerine giyerek, sigara içmeye başladı. İlk dumandan sonra sigara parmaklarını yakana kadar katedrali izlemeye koyuldu. Parmaklarının yanışıyla bıraktığı sigara çamurun kirlettiği bedenime gelince hiç duyumsamadığım ateşin acısını hissetmeye başladım. Gözlerini sigaranın oluşturduğu deliğe çeviren Martin sanki acımı duyumsarcasına parmaklarını üzerimde gezdirmeye başladı. Şefkatli bakışlarını üzerimde gezdirirken bir anlığına da olsa af diler gibiydi. Bu kısacık an son bulurken hızlı adımlarla eve ilerlemeye başladı. Şefkat yerini hiddete bırakarak, koşarak çıktı merdivenlerden. Sırtından çıkarmasıyla birlikte rutubetli duvarın ıslaklığına fırlatılmam bir oldu. Odanın etrafında dolaşıyor, homurdanıyordu... Bir süre sonra yorgunluktan bitap düşmüş bedenini bırakarak, yerde uyumaya başladı. Sabah olmasının sevincini hissedemiyordum artık, Martin'in yorgun bedenine baktıkça hareket etmeye çalışıyor ve üzerine kapanmak istiyordum. Onunla bir bütün olup bedeninde sonsuzluğu tatmak en büyük hayalime dönüştü. Yalnızca o ve ben, bitap düşmüş, unutulmuş...

203.Gün... Uzandığı yerden doğrulup beni üzerine giydi. Çamurlu bedenime, sökülmüş, yerlerini boşlukların aldığı düğmelerimi umursamadan... Bölge Mahkemesinde Katiplik yapıyordu. Binaya girdiğinde diğer memurların paltosunun yanına bıraktı beni. Duvarda, eskimeye yüz tutmuş askılıkta onu beklemeye başladım. Saatler geçti, eve gitmek üzere beni sırtına geçirdiğinde üzerimize atılan keskin bakışlarla baş başa kalmıştık. Çamurlu bedenime, sigara izine, sökülen düğmelerime bakanların kimisi kıkırdıyor kimisi ise acıyan gözlerle bakışlarını öne eğiyordu. Martin kollarına engel olamayarak yamalarımı, çamurlu bedenimi kapatmaya çalıştı. Anlamsız çırpınışlarını sürdürürken bir anlığına cama yansıyan görüntümüze denk geldi. Yer zaman bir anlığına durmuş, bakışlar sönmüş kıkırdamalar yerini ölüm sessizliğine bırakmıştı.

Birkaç adım atarak yansımaya, yabancı bedene ilerlemeye başladı. Parmaklarını puslu cama götürüyor, her bir dokunuşta gözbebekleri korkuyla büyüyordu. Yansıma da gördüğü kişinin yabancı bir bedene ait olmadığını anladığı an da afallayarak çıktı kapıdan. Korkuyla büyüyen gözbebekleri yerini çaresizliğe bırakmıştı adeta. Anlamsız yürüyüşleri evinin sokağına girdiğinde ihtiyar ile göz göze gelmesiyle son buldu.

O esnada kararını vermişti, sırtından çıkardığı gibi ihtiyarın kollarına bıraktı beni. Tek elinde şarap diğer elinde beni bulan ihtiyar; yamalarımı, çamurlu bedenimi çekiştirip koklamaya başladı. Artık dayanamadım söktüm bütün dikişlerimi, Martin'in bana aldıracağı yoktu, benim de umursamam için bir gerekçe kalmadı. Öyle bir hale soktum ki kendimi, pis kokulu sarhoşun elinde tuttuğu bir paçavraya dönüştüm. Sarhoş biçare halimi görünce tenekedeki ateşe fırlatmak üzere elini kaldırdı. O esnada ihtiyarın kolunu tuttu Martin, kararından vazgeçmişti fakat anlamsızca gülümsüyordu. İhtiyarın tuhaf bakışlarından faydalanarak beni ve sıkıca tuttuğu şarabı elinden alıp koşmaya başladı. Çılgınca kahkahalar atıyor, çamura sürünen bedenime döktüğü şarap parçalarını fark etmiyordu. Martin'in benden vazgeçemeyişi karşısında ihtişamlı günlerimi anımsamaya başladım. İlk sahibimin sırtında sosyete toplantılarında gezindiğimizi hatırlıyordum. Bütün gözler üzerimizde hayran hayran izliyorlardı bizi. İnsanlar bana hayran oldukça kibirleniyor, vazgeçilmez olduğumu düşünüyordum. Hayran bakışlar yerini alışılmışlığa bırakıldığı esnada kendimi farklı bir sahibin sırtında buluyordum. Her vazgeçilmez olduğumu düşündüğüm esnada bir başkasının böbürlenışı ve bırakışına tanıklık ediyordum. Bir gün 2. El dükkanına uğrayan Martin'le karşılaşana kadar bu süreç kendini tekrarlamaya devam etti. Bütün insanların aksine Martin farklıydı. Beni sırtına giydiğinde eğrileşen bedenini dikleştiriyor, emin adımlarla yürüyordu sokaklarda... Zaman onunla beni de bitirmeye başlasa da ilk defa vazgeçilmemenin gururunu yaşıyordum. Gıcırdayan kapı sesiyle hülyalı düşlerimden uyandım. Martin nazikçe yere bıraktı beni, duvara sırtını yaslayarak şarabı içmeye başladı. Gülümsüyordu fakat bu mutluluğunun altında yatan hüznü fark edecek kadar uzun süredir tanıyordum onu. Şarabı bitirdikten sonra sabun ve su alarak yıkamaya başladı beni. Şarap ve çamurdan oluşan kirleri siliyor, kopan düğmelerimin yerine yenilerini dikeyor, yamalarımı yineliyordu. İncitmekten korkarcasına yavaş hareket ediyordu. Eski ihtişamlı günlerimi yaşayacağım umuduyla hayaller kurmaya başladım. Kilisenin sokağına başı dik ve umursamazca giren Martin, Bölge Mahkemesine emin adımlarla girip arkadaşlarıyla eğlenen Martin, bana baktığında varlığımla gururlanan bir Martin... Bedenimi yıkamış, yaralarımı onarmış kurumak üzere yatağın üzerine bırakıp sokağa çıkmıştı. Geldiğinde bir elinde organ ip diğer elinde ise şarap şişeleri bulunuyordu. Kararlı adımlarla aklındakileri uygulamaya başladı. Önce tavana organ ipi sabitledi. Bir iskemle çekerek kurumaya bıraktığı yerden çekip aldı beni. Yakalarımı birleştirerek organ ipe geçirdi beni, yaptıklarını anlamıyor fakat acıyarak izliyordum onu. İskemleden inip şarap şişelerini içmeye çevremde dans etmeye başladı. Gözyaşları içinde bağıyor, dans ediyor etrafımda dönüyordu. Son şarap şişesini bitirdiğinde yorgunluktan bitap düşüp bıraktı kendini. Uykuya dalmak üzereyken yapmayı unuttuğu bir şeyi anımsarcasına ayağa kalktı. Gülümsemek yerini yalnızca acıya

ve gözyaşına bırakmıştı. Boynumda urgan ip ve sandalyeye değen paçalarımla havada asılı durmaktaydım. Sandalyeye çıkarak bana sarılmaya başladı. Sayıklıyordu “Özür dilerim, özür dilerim, özür...” cümlesini tamamlayamadan iskemleyle birlikte yere bıraktı kendini. İhtişamlı günlerin geride kaldığını artık Martin’le birlikte olamayacağımızı anlamıştım. İskemleden düşmesiyle birlikte soluklaşan bedeni titremeye başladı. 1-2 gün titreme ve sayıklamalarla geçti. Her geçen zaman diliminde duvardaki bir ize dönüşüyor, bedeni yok oluyordu. Titremeler ve sayıklamalar yerini ölüm sessizliğine bıraktığında bir daha hiçbir zaman sabah olmayacağının hüznü kokusu odanın her bir köşesinden salınarak Martin’in cansız bedeninde kalakaldı.

Metamodernizm ve Tiyatro

Neslihan Ekim

Tasarımcının rolünün değişkenliği temel meseleymiş gibi görünse de tiyatro sanatının "canlı" olma durumu bu yeni devinimlerin içinde tartışmaya açık. Seyircinin giyilebilir teknolojileri ile dijital bir tiyatro salonuna girip, metahumanların oynadığı bir Hamlet izlemesi fikri kulağa biraz fantastik gelse de teknolojinin evrimi bunu mümkün kılacak gibi gözüküyor. Peki biletlerini kripto tokenlerle aldığı tiyatro oyununu evinde tek başına yahut bir arkadaşı ile izliyor oluşu, tiyatronun sosyal formunu nasıl etkileyecek? Eğer hissedilebilir bir evrendeysek, yanımızda dünyanın her yerinden gelen seyircilerin varlığını hissetmek mesela? Yahut dil ile ilgili seçim yapabiliyor oluşumuzun getirdiği özgürlükler...

Tiyatro oyunu hangi dilde oynanırsa oynansın biz kendi dilimizde izliyor olabileceğiz. Buraya kadar seyirci açısından sanatın tüketiminde konforlu bir alandaymışız gibi duruyor. Gelelim sanatçının konumuna...

Filtresiz Kitap

Filtresiz Kitap